

Офіційно опубліковано
26.12.2025

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

24 грудня 2025 року

Київ

№ 158

Про затвердження Змін до Положення про вимоги до системи управління надавача фінансових платіжних послуг

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 15, 19 Закону України “Про платіжні послуги”, з метою актуалізації порядку здійснення надавачами фінансових платіжних послуг внутрішнього аудиту та контролю за дотриманням норм (комплаєнс) Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до Положення про вимоги до системи управління надавача фінансових платіжних послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10 жовтня 2024 року № 123 (зі змінами) (далі – Зміни), що додаються.

2. Платіжні установи (крім малих платіжних установ), установи електронних грошей, оператори поштового зв'язку, які мають право надавати фінансові платіжні послуги, зобов'язані привести свою систему управління у відповідність до Змін у такі терміни:

1) провести самооцінку відповідності діяльності підрозділу внутрішнього аудиту (у разі його створення) / головного внутрішнього аудитора Змінам до 31 березня 2026 року;

2) розробити / унести зміни до внутрішніх документів з питань внутрішнього аудиту згідно зі Змінами та привести у відповідність до Змін діяльність з організації контролю за дотриманням норм (комплаєнс) надавача фінансових платіжних послуг до 31 травня 2026 року;

3) привести у відповідність до Змін діяльність з організації внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг до 30 вересня 2026 року.

3. Департаменту методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ (Сергій Савчук) після офіційного опублікування довести до

відома небанківських надавачів фінансових платіжних послуг інформацію про прийняття цієї постанови.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 33

Зміни до Положення про вимоги до системи управління надавача фінансових
платіжних послуг

1. У главі 2 розділу I:

1) пункт 9 викласти в такій редакції:

“9. Внутрішній аудитор / головний внутрішній аудитор, головний ризик-менеджер, головний комплаєнс-менеджер не мають права обіймати будь-які інші посади та виконувати будь-які інші обов’язки в цьому надавачі фінансових платіжних послуг та/або інших юридичних особах, крім випадку, передбаченого в пункті 10¹ глави 2 розділу I цього Положення.”;

2) главу доповнити новим пунктом 10¹ такого змісту:

“10¹. Надавач фінансових платіжних послуг має право прийняти рішення про одночасне виконання функцій головного комплаєнс-менеджера та відповідального працівника надавача фінансових платіжних послуг за проведення фінансового моніторингу на умовах суміщення з урахуванням вимог цього Положення та Положення про авторизацію надавачів фінансових платіжних послуг.”.

2. Пункт 102 глави 16 розділу IV виключити.

3. У розділі V:

1) у главі 19:

пункт 108 доповнити словами “з дотриманням міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту, включаючи Глобальні стандарти внутрішнього аудиту, прийняті Радою з міжнародних стандартів внутрішнього аудиту (International Internal Audit Standards Board – IIASB) та опубліковані 09 січня 2024 року Інститутом внутрішніх аудиторів (далі – Глобальні стандарти внутрішнього аудиту)”;

пункт 109 доповнити словами “або головний внутрішній аудитор, якщо підрозділ внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг не створено”;

абзац перший пункту 110 доповнити новим реченням такого змісту “Підрозділ внутрішнього аудиту у своїй діяльності керується Глобальними стандартами внутрішнього аудиту.”;

у пункті 112:

слово “спеціальних” виключити;

пункт після слова “частіше” доповнити словами “, якщо відбулися значні зміни в діяльності надавача фінансових платіжних послуг відповідно до критеріїв значних змін, визначених надавачем фінансових платіжних послуг”;

главу доповнити новим пунктом 113¹ такого змісту:

“113¹. Річний бюджет підрозділу внутрішнього аудиту може бути включений до загального бюджету надавача фінансових платіжних послуг для забезпечення реалізації стратегії та ефективного виконання функції внутрішнього аудиту.”;

2) у главі 20:

у пункті 114:

пункт після підпункту 4 доповнити двома новими підпунктами 4¹, 4² такого змісту:

“4¹) розроблення та подання пропозицій щодо річного бюджету підрозділу внутрішнього аудиту;

4²) оцінку наявності достатніх ресурсів для виконання річного плану проведення аудиторських перевірок надавача фінансових платіжних послуг;”;

у підпункті 7 слова “звітів за результатами проведення внутрішніх аудиторських перевірок” замінити словами “аудиторських звітів про результати проведення внутрішніх аудиторських перевірок надавача фінансових платіжних послуг (далі – аудиторський звіт)”;

пункт після підпункту 10 доповнити новим підпунктом 10¹ такого змісту:

“10¹) внутрішню оцінку ефективності внутрішнього аудиту з дотриманням Глобальних стандартів внутрішнього аудиту;”;

у підпункті 18 слова “положення про внутрішній аудит” замінити словами “внутрішніх документів з питань внутрішнього аудиту”;

підпункт 19 викласти в такій редакції:

“19) забезпечення безперервності та постійного професійного розвитку компетенцій головного внутрішнього аудитора, внутрішніх аудиторів надавача фінансових платіжних послуг та їх навчання для підвищення ефективності внутрішнього аудиту;”;

главу після пункту 114 доповнити двома новими пунктами 114¹, 114² такого змісту:

“114¹. Вимоги, визначені в підпункті 19 пункту 114 глави 20 розділу V цього Положення, можуть бути виконані шляхом:

1) проходження головним внутрішнім аудитором, внутрішніми аудиторами надавача фінансових платіжних послуг відповідного навчання в навчальних закладах, що надають послуги з підвищення кваліфікації внутрішніх аудиторів;

2) вивчення головним внутрішнім аудитором, внутрішніми аудиторами надавача фінансових платіжних послуг теорії та практики застосування Глобальних стандартів внутрішнього аудиту, освоєння ними принципів прогнозування та управління ризиками фінансової установи, запобігання шахрайству, методик проведення внутрішніх аудиторських перевірок, використання інформаційних технологій під час здійснення функції внутрішнього аудиту.

114². Надавач фінансових платіжних послуг зобов'язаний забезпечувати умови для постійного професійного розвитку компетенцій головного внутрішнього аудитора, внутрішніх аудиторів надавача фінансових платіжних послуг та їх навчання, а також запровадити систему обов'язкового документування результатів навчання головного внутрішнього аудитора, внутрішніх аудиторів, включаючи сертифікати та/або інші підтвердні документи про завершене навчання.”;

3) у главі 21:

назву глави викласти в такій редакції:

“21. Внутрішні документи з питань внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг”;

пункти 118, 119 викласти в такій редакції:

“118. Надавач фінансових платіжних послуг з урахуванням Глобальних стандартів внутрішнього аудиту зобов'язаний мати внутрішні документи з питань внутрішнього аудиту, які повинні визначати:

1) стратегію внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг, яка щонайменше має містити бачення організації та подальшого розвитку функції внутрішнього аудиту, стратегічні цілі та заходи для досягнення стратегічних цілей з підтримки функції внутрішнього аудиту;

2) порядок та процедури здійснення внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг [складання плану (змін до плану) проведення внутрішніх аудиторських перевірок надавача фінансових платіжних послуг, оформлення їх результатів та документування, програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту];

3) методологію внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг, яка щонайменше має містити методологію побудови відносин і комунікації між підрозділом внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг та особами, які прямо або опосередковано зацікавлені в діяльності надавача фінансових платіжних послуг і її результатах, методологію

управління ресурсами внутрішнього аудиту для реалізації стратегії внутрішнього аудиту;

4) порядок організації функції внутрішнього аудиту, який щонайменше має містити мету, завдання, повноваження та обов'язки підрозділу внутрішнього аудиту, підзвітність підрозділу внутрішнього аудиту;

5) шляхи забезпечення постійного професійного розвитку компетенцій головного внутрішнього аудитора, внутрішніх аудиторів та їх навчання;

6) критерії визначення значних змін у діяльності надавача фінансових платіжних послуг.

119. Внутрішні документи з питань внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг (зміни до них) затверджуються відповідальним органом та повинні відповідати вимогам Закону про платіжні послуги, Закону про фінансові послуги та цього Положення.

Надавач фінансових платіжних послуг зобов'язаний періодично (не рідше одного разу на рік) здійснювати оцінку необхідності внесення змін у внутрішні документи з питань внутрішнього аудиту, які не можуть суперечити вимогам Закону про платіжні послуги, Закону про фінансові компанії та цього Положення.”;

пункт 120 виключити;

4) у главі 22:

пункти 121, 122 викласти в такій редакції:

“121. Підрозділ внутрішнього аудиту за результатами проведеної роботи готує та подає відповідальному органу:

1) два рази на рік протягом 15 днів місяця, наступного за звітним періодом (пів року), звіт про діяльність підрозділу внутрішнього аудиту та документи за результатами внутрішнього аудиту;

2) не пізніше останнього дня першого місяця року, наступного за звітним, звіт про виконання річного плану проведення внутрішніх аудиторських перевірок надавача фінансових платіжних послуг із наданням підтвердження щодо організаційної незалежності підрозділу внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг, а також результати внутрішньої оцінки ефективності внутрішнього аудиту, що здійснюється з дотриманням Глобальних стандартів внутрішнього аудиту.

122. В аудиторському звіті зазначаються цілі та обсяг завдань внутрішнього аудиту, виявлені недоліки в діяльності надавача фінансових платіжних послуг, порушення надавачем фінансових платіжних послуг вимог законодавства України, причини, що зумовили такі недоліки та/або порушення, рекомендації щодо їх усунення, а також рекомендації щодо підвищення ефективності процесів управління та контролю надавача фінансових платіжних послуг.”;

у пункті 123 слова “про результати проведення внутрішньої аудиторської перевірки надавача фінансових платіжних послуг складається з урахуванням вимог стандартів внутрішнього аудиту” замінити словами “складається з урахуванням Глобальних стандартів внутрішнього аудиту”;

у пункті 124 слова “за результатами внутрішнього аудиту” виключити.

4. У додатку 1:

1) пункти 28–32 викласти в такій редакції:

“28. Стратегія внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг, яка щонайменше має містити бачення організації та подальшого розвитку функції внутрішнього аудиту, стратегічні цілі та заходи для досягнення стратегічних цілей з підтримки функції внутрішнього аудиту.

29. Порядок та процедури здійснення внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг [складання плану (змін до плану) проведення внутрішніх аудиторських перевірок надавача фінансових платіжних послуг, оформлення їх результатів та документування, програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту].

30. Методологія внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг, яка щонайменше має містити методологію побудови відносин і комунікації між підрозділом внутрішнього аудиту надавача фінансових платіжних послуг та особами, які прямо або опосередковано зацікавлені в діяльності надавача фінансових платіжних послуг і її результатах, методологію управління ресурсами внутрішнього аудиту для реалізації стратегії внутрішнього аудиту.

31. Порядок організації функції внутрішнього аудиту, який щонайменше має містити мету, завдання, повноваження та обов’язки підрозділу внутрішнього аудиту, підзвітність підрозділу внутрішнього аудиту.

32. Шляхи забезпечення постійного професійного розвитку компетенцій головного внутрішнього аудитора, внутрішніх аудиторів та їх навчання.

2) додаток доповнити чотирма новими пунктами такого змісту:

“33. Критерії визначення значних змін у діяльності надавача фінансових платіжних послуг.

34. Стратегія управління ризиками надавача фінансових платіжних послуг.

35. Декларація схильності до ризиків надавача фінансових платіжних послуг.

36. Політика управління ризиками, включаючи ліміти ризиків надавача фінансових платіжних послуг.”.